

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 23 listopada 2009 r.

**Pan
Wiesław Chmiel
Dyrektor Zespołu Szkół
Ponadgimnazjalnych nr 5
im. Józefa Piłsudskiego
w Zamościu**

LLU-410-35-05/09

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. Józefa Piłsudskiego w Zamościu, zwanym dalej „ZSP” lub „Szkołą”, proces kształcenia młodzieży w zakresie wychowania fizycznego oraz uprawiania sportu w szkołach publicznych w latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 4 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działalność Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w skontrolowanym zakresie.

ZSP realizował plany nauczania, w zakresie 3 godzin przedmiotu wychowanie fizyczne oraz dodatkowo 7 godzin zajęć sportowych w klasach sportowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. nr 15, poz. 142, ze zm.) i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 30 lipca 2002 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania klas i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. nr 126, poz. 1078). Opracowane arkusze organizacji Szkoły

zostały zatwierdzone przez organ prowadzący – Miasto Zamość a wcześniej pozytywnie zaopiniowane przez Lubelskiego Kuratora Oświaty.

W obowiązującym Statucie ZSP nie uregulowano organizacji klas sportowych oraz zasad rekrutacji do tych klas, co naruszało przepisy §2 ust.1 pkt 6 oraz §18 załącznika nr 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 ze zm.).

W badanym okresie baza sportowa ZSP była wykorzystywana zgodnie z jej przeznaczeniem.

Zakupiony przez wicedyrektora Szkoły w latach 2007/08 i 2008/09 sprzęt i wyposażenie sportowe – odskocznia gimnastyczna i skrzynia do skoków - posiadały certyfikaty dopuszczające je do użytku, natomiast inne zakupione wyposażenie w tym okresie – buty sportowe lekkoatletyczne, piłki nożne, rakiety do tenisa stołowego, łapacz do piłki ręcznej – nie posiadały stosownych certyfikatów i atestów, co było niezgodne z §9 ust.3 rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 ze zm.). Ogółem w roku budżetowym 2007 wydatkowano na sprzęt sportowy 1.501 zł, co stanowiło 6,7 % wydatków na pomoce dydaktyczne, a w roku następnym kwota ta wzrosła do 2.020 zł (15,7 %).

Przeprowadzone oględziny zajęć wychowania fizycznego wykazały, że nauczyciele stosowali metody odtwórcze i usamodzielniające, które były odpowiednie do przyjętych celów lekcji, a metody usamodzielniające aktywizowały w znacznym stopniu młodzież i przyczyniały się do atrakcyjności zajęć. Duże zróżnicowanie umiejętności ruchowych uczniów powodowało, że nauczyciele nie w pełni osiąkali założone cele. Wykorzystany sprzęt sportowy podczas zajęć był odpowiedni do przyjętych metod pracy. Ocenianie przez nauczycieli osiągnięć uczniów na obserwowanych lekcjach było zgodne z przyjętymi wymaganiami i kryteriami oceniania w „przedmiotowym systemie oceniania”, które opracowano w oparciu o zasady wynikające z wewnątrzszkolnego systemu oceniania zawartego w Statucie oraz zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.).

Zatrudnieni przez Dyrektora nauczyciele wychowania fizycznego posiadali odpowiednie kwalifikacje, stosownie do wymogów §2 ust.1 oraz §14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. nr 155, poz. 1288 ze zm.). W badanym okresie na sześciu zatrudnionych nauczycieli, pięciu z nich posiadało dyplom ukończenia studiów magisterskich z przygotowaniem pedagogicznym w zakresie wychowania fizycznego, a jeden legitymował się dyplomem ukończenia studiów magisterskich na kierunku „pedagogika” i ukończenia studiów podyplomowych z wychowania fizycznego.

W kontrolowanym okresie z czynnego udziału w lekcjach wychowania fizycznego zwolnionych było 12 (2,2%) uczniów (w 2007/08) a w roku następnym - 24 (4,8%). Dyrektor zwalniał uczniów z zajęć wychowania fizycznego zgodnie z przepisami §8 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Na podstawie przeprowadzonych przez NIK we wrześniu 2009 r. tygodniowych badań dotyczących frekwencji i czynnego udziału uczniów w zajęciach wychowania fizycznego stwierdzono, że frekwencja na tych lekcjach wynosiła 82,2% uczniów, spośród których nie ćwiczyło 13,1% osób z powodu: stałego zwolnienia (1%), zwolnień lekarskich (2,3%), zwolnień przez rodziców (2,3%), braku stroju (4,4%) oraz innych przyczyn (praktyki, niedyspozycje 3,0%).

Szkoła zapewniła młodzieży, w tym zamieszkałej w szkolnym internacie możliwość udziału w pozalekcyjnych zajęciach sportowych i rekreacyjnych, w których średnio uczestniczyło w poszczególnych latach szkolnych, w zajęciach: gry w siatkówkę - 3,4 i 3,8% (1,5 godziny tygodniowo), gry w tenisa stołowego - 2,2% (1 godzina), na basenie miejskim - 7,2 i 7,5% (1 godzina), rekreacyjno-sportowych na własnych obiektach - 7,4 i 8,5% (2 godziny).

W badanym okresie ponad 24% ogółu uczniów ZSP miało dysfunkcje ruchowe. Dla tych uczniów nie prowadzono zajęć z gimnastyki korekcyjnej, ponieważ program nauczania dla szkół ponadgimnazjalnych nie przewiduje takich zajęć.

Szkoła zapewnia uczniom i nauczycielom bezpieczeństwo podczas prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Z opracowanymi regulaminami korzystania m.in. z sali gimnastycznej, siłowni szkolnej oraz boiska, nauczyciele zapoznają uczniów na pierwszych lekcjach wychowania fizycznego w roku szkolnym. W ZSP przeprowadzono pięć kontroli w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, zgodnie z przepisami § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Szkoła zapewnia uczniom trzy dni w tygodniu pomoc medyczną pielęgniarki dyplomowanej oraz lekarza stomatologa. W badanym okresie na terenie ZSP nie zanotowano żadnego wypadku ucznia.

W ostatnich dwóch latach szkolnych ZSP zorganizował łącznie 17 sportowych zawodów wewnątrzszkolnych oraz międzyszkolne dla uczniów ze szkół z terenu powiatu zamojskiego m.in. w piłce siatkowej oraz piłce nożnej halowej. Szkoła uczestniczyła również w zawodach sportowych na szczeblu wojewódzkim, zdobywając w wielu dyscyplinach czołowe miejsca we współzawodnictwie. W wojewódzkiej „Licealiadzie” Szkoła zajęła pięciokrotnie I miejsca w organizowanych 12 dyscyplinach sportowych z oddzielną klasyfikacją dla dziewcząt i chłopców, a w klasyfikacji generalnej szkół ponadgimnazjalnych województwa lubelskiego w roku 2007/08 wysokie 4 miejsce. Za osiągnięcia sportowe uczniowie ZSP otrzymywali stypendia (w roku szkolnym 2007/08 33 uczniów na łączną sumę 3.110 zł, a roku następnym 20 uczniów na kwotę 1.800 zł). Stypendia te były przyznawane uczniom zgodnie z procedurami i kryteriami określonymi w „Regulaminie stypendiów motywacyjnych w ZSP nr 5 w Zamościu” oraz „Regulaminie współzawodnictwa na najbardziej aktywnego sportowca ZSP nr 5 w Zamościu”.

Szkoła zapewniła uczniom klas sportowych szkolenie oparte na programie autorskim sporządzonym przez nauczyciela w-f, pozytywnie zaopiniowanym przez konsultanta Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, dostosowanym do szkolenia uczniów o profilu lekkiej atletyki w wymiarze 10 godzin tygodniowo (w tym 3 godziny obowiązkowych zajęć w-f).

Dyrektor ZSP nie opracował wieloletnich planów doskonalenia zawodowego nauczycieli wychowania fizycznego, co uchybiało wymogom §6 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli... (Dz. U. nr 46, poz. 430). Nie zostały

opracowane również roczne plany doskonalenia zawodowego. Szkoła nie badała potrzeb doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli celem opracowania takich planów. Doskonalenie zawodowe nauczycieli oparte było na bieżących potrzebach, zgłaszanych w danym roku szkolnym przez nich do dyrektora. Pomimo braku planów z tego zakresu w ostatnich dwóch latach jeden nauczyciel w-f uczestniczył w 3 kursach doskonalenia, jedna nauczycielka w 2 kursach a pozostałych 4 nauczycieli w-f w 1 kursie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uregulowanie w statucie ZSP organizacji klas sportowych oraz określenie warunków i trybu rekrutacji do tych klas.
2. Opracowanie wieloletnich i rocznych planów doskonalenia zawodowego nauczycieli na podstawie zbadanych potrzeb w tym zakresie.
3. Nabywanie przez Szkołę wyposażenia sportowego posiadającego odpowiednie atesty lub certyfikaty.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust.2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.